

به نام خدا

زیدان

۵

چه فینال‌هایی می‌آیند!

»» «زیدان استاد است. در ده سال گذشته، هیچ‌کس شبیه او نبوده و او بهترین بازیکن دنیا بوده است.»

«پله، اسطوره تاریخ فوتبال»

بعد از قهرمانی پیروزمندانه فرانسه در جام جهانی فیفا ۱۹۹۸ در خانه، زیدان قبل از پایان سال ۱۹۹۸ سه بار در بازی‌های مقدماتی جام ملت‌های اروپا ۲۰۰۰ به میدان رفت. زیدان در ترکیب اصلی تیم فرانسه برای جام ملت‌های اروپا، یورو ۲۰۰۰ به میزبانی هلند و بلژیک هم حاضر بود و در پنج بازی از شش بازی تیمش حضور داشت. اماه ژاکه بعد از جام جهانی از فرانسه رفته بود و حالا هدایت تیم با روژه لومه دستیار او بود. کمتر کسی فکر می‌کرد فرانسه بتواند موفقیت جام جهانی را در یورو، آن هم بیرون از خانه، تکرار کند، اما فرانسوی‌ها در نهایت قهرمان این رقابت‌ها هم شدند. فرانسه زیدان با قهرمانی در یورو ۲۰۰۰ و جام جهانی ۱۹۹۸ دومین تیمی می‌شد که عنوان قهرمانی جام ملت‌های اروپا و جام جهانی را پشت سر هم به دست می‌آورد.

خستگی و آسیب دیدگی‌های ناشی از جام جهانی عملکرد زیدان در دو فصل باشگاهی قبل از یورو ۲۰۰۰ را ضعیف‌تر کرده بود. خیلی‌ها علت اصلی ضعف یوونتوس در این دوره را همین می‌دانند. اما زیدان برای تیم ملی، انگار جانی دوباره پیدا کرده بود. در اولین بازی گروهی فرانسه در مقابل دانمارک، در ورزشگاه جان برایدل شهر بروژ در ۱۱ ژوئن، به نظر می‌رسید او معجزه‌آسا بهبود یافته است. او در میان حریفانش می‌دوید، تاب می‌خورد، می‌رقصید و با وقار و بدون زحمت، همراه با توپ پیش می‌رفت. برد ۳ گل فرانسه بی‌تردید

بیشتر بدانید

قبل‌تر آلمان غربی هم موفق به کسب پی‌درپی عنوان قهرمانی جام‌ملت‌های اروپا و جام‌جهانی شده بود. البته بعدها تیم ملی اسپانیا با کسب قهرمانی یورو ۲۰۰۸، جام جهانی ۲۰۱۰ و یورو ۲۰۱۲، پشت سر هم صاحب رکوردی افسانه‌ای شد که بعید است به این زودی‌ها بشکند.

قهرمان جام جهانی ۱۹۹۸ و
یورو ۲۰۰۰

مدیون او بود. پنج روز بعد، فرانسه جمهوری چک را ۲-۱ شکست داد تا جایگاهش را در یک چهارم نهایی قطعی کند.
حالا که نتیجهٔ مرحلهٔ گروهی مشخص شده بود، زیدان با خیال راحت، یک بازی استراحت کرد. فرانسه در آخرین و بی‌اهمیت‌ترین بازی دور گروهی در آمستردام آرنا ۳-۲ به هلند باخت.

ظرف سه روز بعدی، زیدان دو نمایش چشمگیر ارائه داد تا فرانسه بتواند عموزاده‌های ایبرایی، اسپانیا و پرتغال را به ترتیب در دور یک چهارم نهایی و نیمه‌نهایی شکست دهد.

بیشتر بدانید

شبه‌جزیره ایبری در لبه غربی اروپا قرار گرفته است و شامل دو کشور اسپانیا و پرتغال می‌شود. روزگاری این شبه‌جزیره ثروتمندترین بخش قاره اروپا بود که بخش‌های بزرگی از جهان را به استثمار می‌کرد. هنوز هم زبان بخش‌های بزرگی از قاره آمریکای جنوبی، یکی از زبان‌های ساکنان این شبه‌جزیره است.

در بازی یک چهارم نهایی مقابل اسپانیا در بروژ بلژیک، زیدان با یک ضربه آزاد تاب‌دار تیمش را پیش انداخت و بازی برابر را ۲-۱ کرد. زیدان، دور بعدی در ورزشگاه کینگ بودوئن شهر بروکسل مقابل پرتغال، یکی از پرستاره‌ترین و مستعدترین تیم‌های تاریخ فوتبال، یکی از بهترین بازی‌هایش را به نمایش گذاشت و یک‌تنه ستاره میدان شد. برای مغلوب کردن پرتغال لوییز فیگو، روی کوشتا و نیم‌دوجین ستاره دیگر، زیدان انواع ترفندها، حمله کاذب، قیچی،

فرانسه زیدان، فاتح
یورو ۲۰۰۰.

عقب کشیدن، و دربیبل زیدانی را به کار گرفت و در نهایت این نمایش بی نقص را با گلی طلایی روی یک ضربه پنالتی در دقیقه ۱۱۷ بازی به پایان رساند.

برخلاف جام جهانی فیفا ۱۹۹۸، زیدان در فینال جام ملت های اروپا ۲۰۰۰، هیچ طوفانی به پا نکرد. نه ضربه سر برق آسایی در کار بود، نه دوگله ای! زیدان این بار فقط تیمش را واداشت تا تمام مدت به تلاش ادامه دهند و نگذاشت از جواب دادن به گل مارکو دلوه کیو که در دقیقه ۵۵ با یک یورش سریع ایتالیا را جلو انداخته بود، ناامید شوند. با وجود آن که گل تساوی فرانسه در این مسابقه را دقیقه نود و چهارم سیلوین ویلتورد و گل پیروزی تیم را دیوید ترزگه در دقیقه ۱۰۳ زدند، باز هم این زیدان بود که بهترین بازیکن مسابقه شناخته شد. بهترین بازیکن همیشه کسی نیست که گل می زند. رهبر تیم قهرمان هم می تواند بهترین مرد بازی باشد.

بعد از رساندن رئال مادرید به نهمین جام اروپایی در ماه می ۲۰۰۲، حالا زیدان با روحیه ای شاداب تر از همیشه وارد ترکیب تیم فرانسه شد تا برای جام جهانی ۲۰۰۲ در کره جنوبی و ژاپن بجنگد. روحیه فرانسوی زیدان قبل از مسابقه به بقیه هم انرژی می داد، هرچند بعضی از بازیکنان اصلی تیم سن بالاتری داشتند و در دو دوره مسابقات بین المللی قبلی پیروزی تیم فرانسه، درخشیده بودند؛

زیدان در پایان آن دوره از مسابقات تازه سی‌ساله می‌شد. اما از بخت بد او در یک مسابقهٔ دوستانه قبل از بازی‌های اصلی دچار مصدومیت ران شده بود که باعث شد دو بازی اول فرانسه را از دست بدهد. فرانسه که جادوگرش را از دست داده بود، بازی‌های جام جهانی را در وضعیتی عجیب و غیرمنتظره شروع کرد و در مقابل سنگال، در ورزشگاه جام جهانی سئول در بازی اول به باخت ۱-۰ تن داد. فرانسه در بازی بعدی هم نتوانست گل بزند و در دومین بازی در ورزشگاه آسیاد بوسان در ۶ ژوئن در برابر اروگوئه به مساوی بدون گل رضایت داد. زیدان با این‌که هنوز کاملاً درمان نشده بود با عجله خودش را به آخرین بازی گروهی رساند تا به فرانسه که برای فرار از حذف خجالت‌آور در دور اول دست‌وپا می‌زد، کمک کند. اما ورود او هم دردی از فرانسه درمان نکرد. فرانسه با ۲ گل به دانمارک باخت و در جایگاه آخر گروه آ رقابت‌ها قرار گرفت و با بدترین رکورد تاریخ یک قهرمان یورو در جام جهانی بعدی از مسابقات خارج شد.

بیشتر بدانید

جام جهانی ۲۰۰۲ کره و ژاپن از این نظر جام جهانی عجیبی بود، چون ۳ تا از قهرمان‌های سابق جام‌های جهانی مختلف در همان دور گروهی از مسابقات حذف شدند. این ۳ تیم فرانسه، اروگوئه و آرژانتین بودند. فرانسه در این جام صاحب ۳ آقای گل لیگ‌های مختلف اروپایی بود. تیری هانری آقای گل انگلستان، دیوید ترزگه آقای گل ایتالیا و جبرئیل سیسه آقای گل لیگ فرانسه. با این حال در ۳ بازی جام جهانی تا پیش از حذف، حتی یک گل هم به ثمر نرساندند.

ترزگه و هانری

در بازی اول فرانسه در یورو ۲۰۰۴ در مقابل انگلیس در ورزشگاه دا لوز، لیسبون، در ۱۳ ژوئن، زیدان در وقت تلف شده دو گل زد، یعنی یک ضربه آزاد در دقیقه اول و یک پنالتی در دقیقه سوم. او با این ۲ گل، تک گل فرانک لمپارد را بی اثر کرد و بُرد هیجان انگیز و غیرمنتظره‌ای به فرانسه هدیه کرد. چند روز بعد در ورزشگاه شهر لیریا، فرانسه با یک بازی سرگرم‌کننده و جذاب با کرواسی ۲-۲ مساوی کرد و بعد با پیشرفتی چشمگیر برابر سوئیس در آخرین بازی گروهی ۳-۱ برنده شد. زیدان گل اول فرانسه را در دقیقه بیست زد، که شش دقیقه بعد با گل مساوی یوهان وولانتین خنثی شد. اما در پانزده دقیقه پایانی بازی، تیری هانری دو گل دیگر برای فرانسه زد. در دومین بازی دور یک چهارم نهایی مسابقات، تیم زیدان با باخت ۱ بر صفر در مقابل قهرمان نهایی رقابت‌ها، یونان، در ورزشگاه ژوزه الوالاد در لیسبون از رقابت‌ها حذف شد. یونان در آن جام با شگفتی بسیار، با بازی‌های تدافعی و با بردهای ۱-۰ بسیاری از بزرگان فوتبال اروپا را به زیر کشید و سبک تازه‌ای از فوتبال را مرسوم کرد. بعد از خروج غافلگیرانه فرانسه، زیدان که در آن زمان ۳۲ ساله بود اعلام کرد قصد دارد از فوتبال ملی خداحافظی کند. عده زیادی از بازیکنان باتجربه مثل کلود ماکله، لیلیان تورام، و بیسنته لیزارازو هم از این تصمیم زیدان پیروی کردند و فرانسه را به نسل بعدی واگذاشتند.

در موعد بازی‌های مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان، تیم فرانسه درگیر مشکلات اساسی بود. زیدان و چند بازیکن دیگر مثل تورام و ماکله وسوسه شدند که از بازنشستگی صرف نظر کنند و به تیم فرانسه کمک کنند، در این مسابقات جایگاهی آبرومندانه کسب کند. تصمیم ساده‌ای نبود، اما ضروری بود و باعث شد تیم فرانسه از رتبهٔ چهارم تا رتبهٔ اول بالا بیاید و جایگاهش را در جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان، به صورت مستقیم تضمین کند. زیدان با بازگشتش فوراً به عنوان کاپیتان تیم هم منصوب شد.

بعد از آن که نام زیدان در فهرست فرانسه برای جام جهانی رسمی شد، با حضور در برد ۱-۰ برابر مکزیک در ورزشگاه استاد دوفرانس در یک بازی دوستانه، چهارمین بازیکنی شد که رکورد ۱۰۰ حضور در تیم اصلی فرانسه را به دست می‌آورد. از قضای روزگار، آن بازی آخرین بازی زیزو در این ورزشگاه مشهور بود. قبل از زیدان، دسائی، تورام و دیدیه دشان بازیکنانی بودند که به باشگاه صدتایی‌های تیم ملی فرانسه رسیده بودند.

زیدان به خاطر گرفتن دو کارت زرد در دو بازی اول جام جهانی، حق بازی در آخرین بازی گروهی در مقابل توگو را نداشت. با این حال فرانسه توانست این تیم غرب آفریقا را با نتیجهٔ ۲ بر صفر در ورزشگاه رابین انرزی شهر کلن شکست دهد. گل‌ها با ضربات هانری و پاتریک ویرا وارد دروازه شدند.

زیدان، پلای جان برزیل،
این بار در جام جهانی ۲۰۰۶.

نقش جدی زیدان از دور یک هشتم نهایی شروع شد؛ او یک پاس گل به ویرا داد و یک گل را هم شخصاً به ثمر رساند تا فرانسه بتواند در برابر اسپانیا که روزبه روز قدرتمندتر می شد، به پیروزی ۳-۱ برسد. اسپانیایی ها مدتی بعد سلطه مطلقشان بر قاره اروپا چه در رده ملی و چه باشگاهی را آغاز کردند.

در دور یک چهارم نهایی در ورزشگاه والداستادیون، در ۱ ژوئیه، زیدان یکی از زیباترین بازی های فردی تاریخ جام های جهانی را به نمایش گذاشت و ستاره های برزیلی مثل رونالدو، رونالدینیو و کاکا را یک تنه از روند بازی خارج کرد. زیدان مثل ارتشی یک نفره برای فرانسه بود که در هر نقطه از زمین که لازم می شد حضور داشت. میانه زمین در این مسابقه زیر پادشاهی خردمندانه او بود و هیچ یک از ستارگان برزیل نتوانستند کوچک ترین عرض اندامی در این عرصه داشته باشند. از این گذشته، او در گل پیروزی بخش تیری هانری از روی ضربه آزاد هم نقش داشت. با سوت پایان و برد ۱-۰ فرانسه کسی تردیدی نداشت که زیدان در ۳۴ سالگی باید بهترین بازیکن مسابقه شناخته شود.

با تکرار اتفاقات نیمه نهایی یورو ۲۰۰۰ شش سال قبل، مبارزه نیمه نهایی دوباره بین فرانسه و پرتغال برگزار می شد. تک گل

زیدان روی ضربه پنالتی دقیقه ۳۳ برای پیروزی فرانسه در ورزشگاه
آلیاننس آرناى شهر مونیخ کافی بود و حالا زیدان فقط یک بازی
دیگر پیش رو داشت.

او از قبل اعلام کرده بود که پس از پایان قراردادش با رئال
مادرید در همان تابستان، قصد دارد از ورزش کناره‌گیری کند، و با
این حساب بازی فینال جام جهانی ۲۰۰۶ در برابر ایتالیا در ورزشگاه
المپیک برلین، آوردگاه مناسبی بود تا آخرین بازی حرفه‌ای زیزو
باشد.

به نظر می‌رسید این قرار است آخرین پرده باشکوه زندگی
حرفه‌ای زیدان باشد. همه منتظر تیتراهای روزنامه‌های فردا بودند.

- جام جهانی در آخرین بازی

- خداحافظ قهرمان

همه چیز داشت همان طور پیش می‌رفت، که باید. انگار
سناریوی بازی را درست مناسب همین تیتراها نوشته بودند. زیدان
فرانسه را جلو انداخت. درست است که گل از روی نقطه پنالتی به
ثمر رسید، اما پنالتی زیدان یک پنالتی ساده نبود. او توپ را به سبک
پانزکا زد. توپ کمی بیش از اندازه ارتفاع گرفت و درست زیر میله
بالایی دروازه خورد اما بعد پشت خط دروازه فرود آمد تا زیدان پنالتی
آخر آخرین بازی در آخرین جامش را به یک اثر هنری زیبا تبدیل
کرده باشد.

بیشتر بدانید

دیدن چندتایی
پنالتی پاننکا
خالی از لطف نیست!

منظور از پنالتی پاننکا، پنالتی آرام، یا گاهی چیپ، به وسط دروازه است. اولین بار آنتونین پاننکا، فوتبالیست اهل چکسلواکی بود که خطر کرد و ضربه پنالتی را به این شکل زد. در واقع این ضربه بر اساس این ریسک زده می‌شود که دروازه‌بان احتمالاً به یک طرف شیرجه خواهد رفت و توپ وارد دروازه خواهد شد. واضح است که اگر دروازه‌بان شیرجه نرود احتمال گل شدن توپ ناچیز است.

در نیمه‌نهایی جام ملت‌های آسیای ۲۰۰۴، یحیی گل‌محمدی یکی از آشناترین پنالتی‌های پاننکا برای ایرانیان را نواخت. علت معروفیت این ضربه آن بود که جواب نداد و گل نشد!

زیدان کمک کرد تا فرانسه یک بر صفر از ایتالیا جلو بیفتد و این نمایش دل‌انگیز را در همان دقیقه هفتم بازی اجرا کرد. او بعد از پله، واوا و پاول برایتنر، چهارمین بازیکنی شد که در دو فینال مختلف جام جهانی گل زده است.

زیدان هنوز در مسابقه بود و می‌توانست بر سر گل بعدی رقابت کند. مارکو ماتراتسی گل تساوی را روی کرنر آندره‌آ پیرلو، ۱۲ دقیقه

بعد از گل زیدان زد و بازی در وقت‌های عادی ۱-۱ تمام شد. چیزی نمانده بود که زیدان گل دوم را با یک ضربه سر در نیمه اول وقت اضافه بزند، ولی دروازه بان ایتالیایی، جیان لوییجی بوفون توپ را مهار کرد. نمایش داشت به نقطه اوج می‌رسید. اما ناگهان معلوم شد سناریو چیزی نیست که همه منتظرش بودند.

در نیمه دوم وقت اضافه، صحنه‌ای رخ داد که شاید برجسته‌ترین خاطره همه از بازی‌های زیدان باشد.

بعد از یکی از حملات تیم فرانسه، وقتی بازیکنان داشتند به عقب برمی‌گشتند، مارکو ماتراتسی ایتالیایی به زیدان ناسزای رکیکی گفت. در آن زمان، هیچ‌کس دلیل درگیری را نمی‌دانست، ولی پیش صدها دوربین تلویزیونی و خبری، زیدان چرخید و با سر، محکم، به سینه مدافع ایتالیا ضربه زد. فقط ده دقیقه از وقت اضافه مانده بود که کارت قرمز مقابل چشمان این اسطوره زنده تاریخ فوتبال بالا رفت. فرانسه ده نفره دیگر نتوانست حمله مؤثری روی دروازه ایتالیا داشته باشد و بازی با همان نتیجه مساوی تمام شد. فرانسه برای ضربات پنالتی هم دیگر روحیه همیشگی را نداشت. ایتالیا با نتیجه ۵ بر ۳ برنده شد. دیوید ترزگه، قهرمان یورو ۲۰۰۰ تنها بازیکنی بود که ضربه‌اش را گل نکرد.

واقعیت‌های جالب

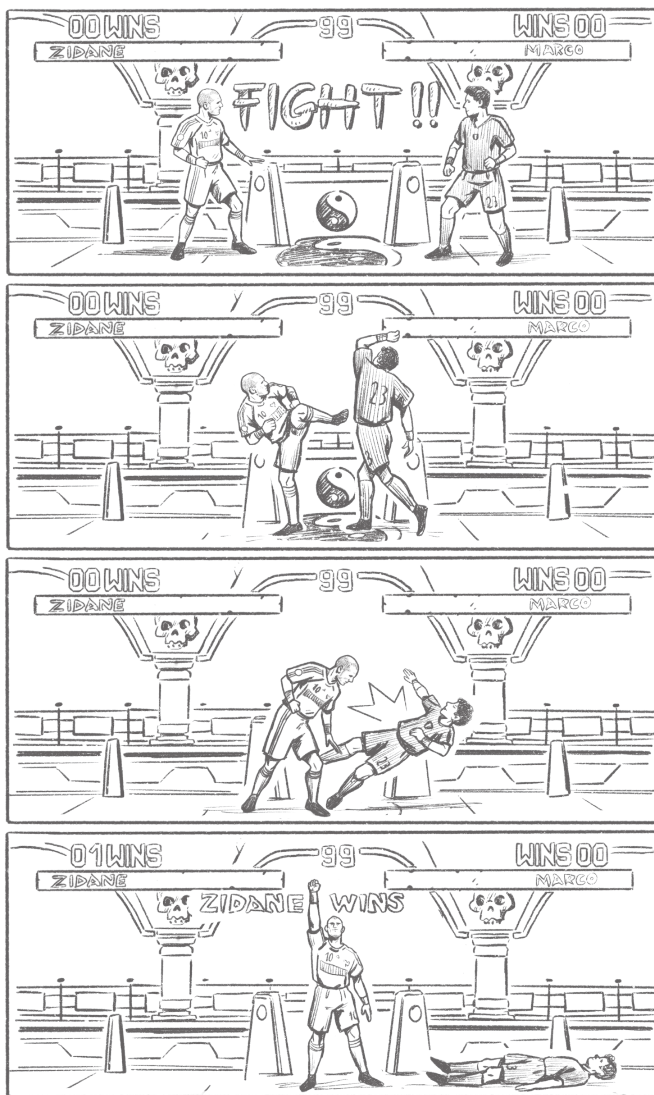
این‌ها آخرین لحظات
حضور زیدان در
مستطیل سبز بودند.

زیدان با همین کارت قرمز هم رکورد جدیدی
خلق کرد. او در کنار ریگوبرت سانگ از تیم
ملی کامرون قرار گرفت که توانسته بود در
دو جام جهانی متفاوت کارت قرمز بگیرد.

سر ویرانگر دیگری
از زیدان

مورتال کمبت زیدان

خلاصه‌ای از این فینال
تلخ برای زیدان را این‌جا
تماشا کنید.

با وجود اخراج غم‌انگیز، زیدان بهترین بازیکن مسابقات شد و توپ طلایی جام جهانی ۲۰۰۶ را به دست آورد. او در میان نامزدهای توپ طلایی ۲۰۰۶ مقام پنجم را داشت و در انتخاب بهترین بازیکن سال فیفا ۲۰۰۶ هم مقام دوم را گرفت. مقام اول نصیب کاپیتان تیم ایتالیا، فابیو کاناوارو شد که به ایتالیا کمک کرد برنده جام جهانی ۲۰۰۶ شود. زیدان بعد از برگشت به فرانسه کفش‌هایش را آویزان کرد و تأیید کرد که هنوز هم از تصمیم بازنشسته شدن منصرف نشده است. او در طول دوره بازی‌های ملی، بیشتر از ۱۰۸ بار برای فرانسه به میدان رفت و ۳۱ گل به ثمر رساند که ۳ تا از آن‌ها را در فینال‌های جام‌های جهانی زد.

عبور زیدان از کنار جامی که
در یک قدمی از دستش داد.

 @nardebanbooks
 nardebanbooks
 entesharat.com
 info@entesharat.com